Σάρα Πεννυπάκερ

ΠΑΞ

ΣΤΟΝ ΤΟΠΟ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ ΜΟΥ

Συλλογή περιστέρια

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ
www.patakis.gr

ΣΥΛΛΟΓΗ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΑ

Παξ – Στον τόπο της καρδιάς μου

Όταν η Σάρα Πεννυπάκερ ήταν μικρή, της άρεσε το διάβασμα, η κηπουρική, οι βόλτες στην παραλία, η ιππασία, τα δώρα και… τα κέικ. Κι αν τη ρωτήσεις σήμερα... τα ίδια πράγματα και πάλι θα σου πει!

Έχει γράψει δεκαεπτά βιβλία για παιδιά, πολλά από τα οποία συγκαταλέγονται στις λίστες ευπωλήτων των *New York Times*, ενώ κάποια έχουν βραβευτεί. Μοιράζει τον χρόνο της ανάμεσα στη Φλόριντα και στο Κέιπ Κοντ της Μασσαχουσέττης και νιώθει απέραντη ευγνωμοσύνη που μπορεί να κάνει αυτό που της αρέσει περισσότερο: να γράφει κάθε μέρα.

Ο Τζον Κλάσσεν γεννήθηκε στο Γουίννιπεγκ του Καναδά και μεγάλωσε κοντά στους καταρράκτες του Νιαγάρα. Σπούδασε animation στο Sheridan College του Οντάριο και στη συνέχεια μετακόμισε στο Λος Άντζελες όπου ζει έως σήμερα. Είναι συγγραφέας και εικονογράφος πολλών βιβλίων για παιδιά –κάτοχος του αμερικανικού βραβείου εικονογράφησης Caldecott Medal, καθώς και του βρετανικού αντίστοιχου Kate Greenaway Medal–, ενώ έχει εικονογραφήσει πλήθος βιβλίων από σημαντικούς σύγχρονους συγγραφείς.

ΣΑΡΑ ΠΕΝΝΥΠΑΚΕΡ

Παξ
Στον τόπο της καρδιάς μου

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ
ΤΖΟΝ ΚΛΑΣΣΕΝ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΑΡΓΥΡΩ ΠΙΠΙΝΗ

ΣΥΛΛΟΓΗ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως άνευ γραπτής αδείας του εκδότη η κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις Πατάκη – Σύγχρονη λογοτεχνία για παιδιά και για νέους
Συλλογή Περιστέρια – 177
Σάρα Πεννυπάκερ, *Παξ – Στον τόπο της καρδιάς μου*
Τίτλος πρωτοτύπου: Sara Pennypacker, *Pax*
Εικονογράφηση: Τζον Κλάσσεν
Μετάφραση: Αργυρώ Πιπίνη
Υπεύθυνη έκδοσης: Υβόνη Καρύδη
Διορθώσεις: Κώστας Σίμος
Σχεδιασμός εξωφύλλου σειράς: polka dot design
Προσαρμογή εξωφύλλου ξένης έκδοσης: Νίκη Αντωνακοπούλου
Σελιδοποίηση: «ΦΑΣΜΑ» Αφοί Καπένη Κ. & Α. Ο.Ε.
Φιλμ-μοντάζ: Μαρία Ποινιού-Ρένεση
Copyright© για το κείμενο Sara Pennypacker, 2016
Copyright© για την εικονογράφηση Jon Klassen, 2016
Copyright© για την ελληνική γλώσσα Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ (Εκδόσεις Πατάκη), 2014
All rights reserved
Πρώτη έκδοση στην αγγλική γλώσσα από τις Balzer + Bray, an imprint of HarperCollins Publishers, Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, 2016
Πρώτη έκδοση στην ελληνική γλώσσα από τις Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα, Δεκέμβριος 2017
ΚΕΤ 9440 ΚΕΠ 977/17 ISBN 978-960-16-6854-3

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ,
ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 801.100.2665, 210.52.05.600, ΦΑΞ: 210.36.50.069
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.38.31.078
ΥΠΟΚ/ΜΑ: ΚΟΡΥΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ – ΠΕΡΙΟΧΗ Β΄ ΚΤΕΟ), 57009 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, Τ.Θ. 1213,
ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, 2310.75.51.75, ΦΑΞ: 2310.70.63.55
Web site: http://www.patakis.gr • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

Στον εκδότη μου, Steven Malk,
ο οποίος είπε «Παξ»

Σημείωση της συγγραφέα: Η επικοινωνία των αλεπούδων γίνεται με ένα ιδιαίτερα σύνθετο σύστημα ήχων, κινήσεων, οσμών και μορφασμών. Οι «διάλογοι» με τα *πλάγια γράμματα* αποτελούν μια απόπειρα μετάφρασης της όμορφης όσο και σύνθετης γλώσσας τους.

«Κάτι που δε συμβαίνει εδώ
δε σημαίνει πως δε θα συμβεί κάπου αλλού».

Το αλεπουδάκι ένιωσε ότι το αυτοκίνητο έκοψε ταχύτητα, πριν καλά καλά το αντιληφθεί το αγόρι. Άλλωστε το αλεπουδάκι τα ένιωθε όλα πρώτο. Στα μαλακά του πατουσάκια, στη σπονδυλική του στήλη, στις ευαίσθητες τρίχες των μπροστινών του ποδιών. Κι από τις δονήσεις καταλάβαινε ότι ο δρόμος είχε γίνει πιο τραχύς. Τεντώθηκε στην αγκαλιά του αγοριού και οσμίστηκε τις λεπτές μυρωδιές που γλιστρούσαν μέσα από το παράθυρο· οι μυρωδιές τού έλεγαν ότι τώρα βρίσκονταν μέσα σε έναν δασότοπο. Οι βαριές οσμές των πεύκων –ξύλο, φλοιός, κώνοι και βελόνες– έσκιζαν τον αέρα σαν λεπίδες, αλλά κάτω από αυτές το αλεπουδάκι αναγνώρισε απαλότερες μυρωδιές – τριφύλλια και άγρια σκόρδα και φτέρες καθώς και εκατοντάδες άλλες τις οποίες δεν είχε συναντήσει ποτέ άλλοτε και που η οσμή τους ήταν έντονη κι επίμονη.

Τώρα πια ένιωθε κάτι και το αγόρι. Τράβηξε το κατοικίδιό του κοντά του και έσφιξε δυνατά το γάντι του μπέιζμπολ.

Η ανησυχία του αγοριού ξάφνιασε το αλεπουδά-

κι. Τις λίγες φορές που είχαν ταξιδέψει με το αυτοκίνητο παλιότερα, το αγόρι ήταν ήρεμο, κάποτε και ενθουσιασμένο. Το ζώο έχωσε το μουσούδι του στο γάντι, αν και μισούσε τη μυρωδιά του δέρματος. Όποτε το έκανε αυτό, το αγόρι πάντα γελούσε· έπειτα έκλεινε το γάντι γύρω από το κεφάλι της μικρής αλεπούς, σαν να πάλευαν παιχνιδιάρικα, και μ' αυτό τον τρόπο το ζώο τού τραβούσε την προσοχή απ' ό,τι τον στεναχωρούσε.

Αλλά σήμερα το αγόρι σήκωσε το αλεπουδάκι του κι έκρυψε το πρόσωπό του μέσα στη λευκή φουντωτή τραχηλιά του, πιέζοντάς τη δυνατά.

Και τότε το ζώο συνειδητοποίησε ότι το αγόρι έκλαιγε. Γύρισε το κεφάλι του για να το κοιτάξει καλύτερα και να σιγουρευτεί. Ναι, έκλαιγε – αν και χωρίς να βγάζει κανέναν απολύτως ήχο, κάτι που το αλεπουδάκι δεν τον είχε δει να κάνει ποτέ. Είχε περάσει πολύς καιρός από την τελευταία φορά που το αγόρι έκλαψε, αλλά το αλεπουδάκι θυμόταν ότι προτού βάλει τα κλάματα, πάντοτε φώναζε, λες και ήθελε να απαιτήσει απ' όσους βρίσκονταν γύρω του να τον προσέξουν, να προσέξουν τα αλμυρά δάκρυα που κυλούσαν από τα μάτια του.

Το αλεπουδάκι έγλειψε τα δάκρυα και σάστισε ακόμη περισσότερο, γιατί δεν ανακάλυψε καμιά μυρωδιά αίματος. Τραβήχτηκε από την αγκαλιά του αγοριού για να το επιθεωρήσει πιο προσεκτικά, θορυβημένο που δεν είχε καταφέρει να προσέξει κάποιον τραυμα-

τισμό. Η οσμή του δεν τον ξεγελούσε ποτέ. Όχι, δεν υπήρχε καθόλου αίμα· ούτε καν σημάδι από μελανιά κάτω από το δέρμα ή μεδούλι από ραγισμένο κόκαλο, όπως είχε συμβεί μία φορά.

Το αυτοκίνητο έστριψε δεξιά και η βαλίτσα δίπλα τους μετακινήθηκε. Το αλεπουδάκι ήξερε από τη μυρωδιά ότι είχε μέσα τα ρούχα του αγοριού και τα πράγματα από το δωμάτιό του τα οποία άγγιζε πιο συχνά: τη φωτογραφία πάνω στη συρταριέρα και τα αντικείμενα που έκρυβε στο τελευταίο συρτάρι. Έξυσε με το πέλμα την άκρη της βαλίτσας μήπως καταφέρει να την ανοίξει αρκετά ώστε η αδύναμη όσφρηση του αγοριού να μυρίσει αυτά που βρίσκονταν μέσα και να παρηγορηθεί. Αλλά τότε, το αυτοκίνητο έκοψε και πάλι ταχύτητα κι άρχισε να αργοκυλά μουγκρίζοντας. Με το κεφάλι στα χέρια, το αγόρι έπεσε απότομα μπροστά.

Οι παλμοί του ζώου έγιναν πιο γρήγοροι και οι τρίχες της φουντωτής ουράς του σηκώθηκαν όρθιες. Ένιωσε την καψαλισμένη μεταλλική οσμή απ' τα καινούρια ρούχα του πατέρα να καίει τον λαιμό του. Πήδηξε στο παράθυρο και το γρατσούνησε. Όταν βρίσκονταν στο σπίτι, το αγόρι ανασήκωνε κάποιες φορές έναν παρόμοιο γυάλινο τοίχο όποτε έκανε την κίνηση αυτή. Το ζώο ένιωθε πάντα καλύτερα όταν ο γυάλινος τοίχος ήταν ανασηκωμένος.

Τώρα, όμως, το αγόρι τράβηξε και πάλι το ζώο στην αγκαλιά του και μίλησε στον πατέρα του με τόνο ικε-

τευτικό. Το αλεπουδάκι είχε μάθει πια τη σημασία αρκετών ανθρώπινων λέξεων, και τώρα άκουσε το αγόρι να χρησιμοποιεί μία απ' αυτές: «ΟΧΙ». Τη λέξη αυτή την άκουγε συχνά να συνοδεύει το ένα από τα δύο ονόματα που ήξερε: το δικό του και του αγοριού. Συγκέντρωσε την προσοχή του, αλλά σήμερα το αγόρι έλεγε μόνο ΟΧΙ – εκλιπαρούσε τον πατέρα του ξανά και ξανά.

Το αυτοκίνητο τραντάχτηκε και σταμάτησε εντελώς γέρνοντας προς τα δεξιά· ένα σύννεφο σκόνης σηκώθηκε έξω απ' το παράθυρο. Ο πατέρας άπλωσε το χέρι του προς το πίσω κάθισμα, κι αφού είπε κάτι στον γιο του με απαλή φωνή, που μύριζε ψέμα, άρπαξε το αλεπουδάκι από τον σβέρκο.

Το αγόρι δεν αντιστάθηκε, οπότε ούτε και το αλεπουδάκι. Κρεμόταν παραδομένο από το χέρι του άντρα, αν και τώρα ήταν αρκετά τρομαγμένο και μπορεί και να το δάγκωνε. Αλλά, σήμερα, το ζώο δεν είχε σκοπό να δυσαρεστήσει τους ανθρώπους του. Ο πατέρας άνοιξε την πόρτα του αυτοκινήτου και άρχισε να δρασκελίζει το χαλίκι και τα αγριόχορτα που φύτρωναν εδώ κι εκεί, μέχρι που έφτασε στις παρυφές ενός δάσους. Το αγόρι βγήκε έξω κι αυτό και τον ακολούθησε.

Ο πατέρας άφησε κάτω το αλεπουδάκι, και το ζώο πήδηξε μακριά του. Κάρφωσε το βλέμμα του στους δυο ανθρώπους του· έκπληκτο παρατήρησε ότι είχαν το ίδιο ύψος πλέον. Το αγόρι του είχε ρίξει πολύ μπόι τον τελευταίο καιρό.

Ο πατέρας έδειξε το δάσος. Το αγόρι κοίταξε τον πατέρα του για μια ατέλειωτη στιγμή· τα μάτια του ξαναγέμισαν δάκρυα – χείμαρρος. Κι έπειτα σκούπισε το πρόσωπό του με την μπλούζα κι έγνεψε καταφατικά. Έχωσε το χέρι στην τσέπη του τζιν του κι έβγαλε ένα παλιό πλαστικό στρατιωτάκι, το αγαπημένο παιχνίδι του ζώου.

Το αλεπουδάκι ήταν σε εγρήγορση, πανέτοιμο για το γνωστό παιχνίδι. Το αγόρι του θα πετούσε το στρατιωτάκι, κι εκείνο θα το έβρισκε – ένα κατόρθωμα που το αγόρι έβρισκε πάντοτε εκπληκτικό. Το ζώο θα ανακάλυπτε το στρατιωτάκι, θα το έπιανε στο στόμα του και θα περίμενε μέχρι να έρθει δίπλα του το αγόρι για να του το πάρει από το στόμα και να το πετάξει ξανά.

Και πράγματι, το αγόρι κράτησε το στρατιωτάκι ψηλά για μια στιγμή, και μετά το εκσφενδόνισε μέσα στο δάσος. Η ανακούφιση που αισθάνθηκε το αλεπουδάκι –ώστε είχαν έρθει εδώ απλά και μόνο για να παίξουν το παιχνίδι τους!– το έκανε απρόσεκτο. Το ζώο πηλάλησε προς το δάσος χωρίς να κοιτάξει πίσω τους ανθρώπους του. Αν το είχε κάνει, θα είχε δει το αγόρι να αποτραβιέται από τον πατέρα του και να σταυρώνει τα χέρια πάνω στο πρόσωπο. Έτσι θα είχε γυρίσει πίσω. Οτιδήποτε χρειαζόταν το αγόρι –προστασία, ψυχαγωγία, τρυφερότητα–, το αλεπουδάκι θα του το πρόσφερε.

Αντί γι' αυτό, πήγε να βρει το στρατιωτάκι. Το ανακάλυψε λίγο πιο δύσκολα απ' ό,τι συνήθως, καθώς το

δάσος ήταν γεμάτο καινούριες οσμές. Όχι πολύ δύσκολα όμως – στο κάτω κάτω, στο στρατιωτάκι βρισκόταν η μυρωδιά του αγοριού. Και τη μυρωδιά εκείνη μπορούσε να την ανακαλύψει οπουδήποτε.

Το στρατιωτάκι βρισκόταν μπρούμυτα στα γεμάτα κόμπους ριζά μιας λευκής καρυδιάς· ήταν λες και είχε πέσει στο χώμα απελπισμένο. Το τουφέκι του, που το κρατούσε ακούραστα κοντά στο πρόσωπό του, ήταν θαμμένο μέχρι τη λαβή μέσα σε πεσμένα φύλλα. Έσπρωξε το στρατιωτάκι για να το ελευθερώσει, το κράτησε ανάμεσα στα δόντια του, ανασηκώθηκε και κάθισε στα πισινά για να μπορέσει το αγόρι του να το βρει.

Μέσα στο ήρεμο δάσος, κινούνταν μόνο οι δέσμες των ηλιαχτίδων που άστραφταν σαν πράσινο γυαλί μέσα στον φυλλώδη θόλο. Το ζώο ανασηκώθηκε ακόμα πιο πολύ. Κανένα ίχνος του αγοριού του. Ένα ρίγος ανησυχίας διαπέρασε τη σπονδυλική στήλη της μικρής αλεπούς. Έριξε κάτω το στρατιωτάκι και αλύχτησε. Δεν πήρε καμία απάντηση. Αλύχτησε ξανά, αλλά και πάλι του απάντησε μόνο η σιωπή. Αν αυτό ήταν κάποιο καινούριο παιχνίδι, δεν του άρεσε καθόλου.

Σήκωσε το στρατιωτάκι και ξεκίνησε να γυρίσει πίσω. Καθώς διέσχιζε το δάσος με δρασκελισμούς, μια κίσσα πέταξε αποπάνω του, κρώζοντας. Το αλεπουδάκι πάγωσε· δεν ήξερε τι να κάνει τώρα.

Αυτό περίμενε το αγόρι για να παίξουν το παιχνίδι. Τι να έκανε με τα πουλιά; Ώρες ολόκληρες το ζώο

παρακολουθούσε τα πουλιά μέσα από τον χώρο όπου κοιμόταν, τρέμοντας από λαχτάρα στη θέα τους, καθώς έσκιζαν τον ουρανό τόσο αψήφιστα όσο και οι αστραπές που έβλεπε συχνά τα καλοκαιρινά βράδια. Πάντα ένιωθε μαγεμένο από την ελευθερία των πτήσεών τους.

Η κίσσα φώναξε και πάλι· τώρα βρισκόταν βαθύτερα μέσα στο δάσος. Της απάντησε μια χορωδία φωνών. Για μία ακόμα φορά, το αλεπουδάκι δίστασε, και κοίταξε προσεκτικά μέσα στα δέντρα να δει το σμήνος.

Και τότε, πίσω του, το ζώο άκουσε μια πόρτα αυτοκινήτου να κλείνει με βρόντο, κι έπειτα άλλη μια. Κάλπασε ολοταχώς, αψηφώντας τα βάτα που έσκιζαν τα μάγουλά του. Η μηχανή του αυτοκινήτου βρυχήθηκε και ζωντάνεψε, και το αλεπουδάκι σταμάτησε γλιστρώντας στην άκρη του δρόμου.

Το αγόρι κατέβασε το παράθυρο κι άπλωσε τα χέρια του. Και καθώς το αυτοκίνητο απομακρυνόταν γρήγορα, τινάζοντας πίσω του μια βροχή από χαλίκια, ο πατέρας φώναξε το όνομα του αγοριού του: *«Πίτερ!»*. Και τότε το αγόρι φώναξε το μοναδικό άλλο όνομα που αναγνώριζε το αλεπουδάκι.

«Παξ!»

2

«Ώστε είχε πολλά!»

Στα αυτιά του Πίτερ η φράση ακούστηκε ανόητη, αλλά δεν μπόρεσε να μην την επαναλάβει. «Πάρα πολλά». Πέρασε τα δάχτυλά του μέσα από τον σωρό με τα πλαστικά στρατιωτάκια στο στραπατσαρισμένο μεταλλικό κουτί που κάποτε είχε μέσα μπισκότα – τα στρατιωτάκια ήταν ολόιδια εκτός από τη στάση τους: άλλα ήταν όρθια, άλλα γονατιστά και ξαπλωμένα μπρούμυτα· όλα όμως είχαν τα τουφέκια τους κολλημένα στα λαδιά τους μάγουλα. «Πάντα νόμιζα ότι είχε μόνο ένα».

«Όχι. Ήταν τόσα, που τα πατούσα. Πρέπει να είχε εκατοντάδες. Έναν ολόκληρο στρατό από δαύτα». Ο παππούς γέλασε με το αστείο του, αλλά όχι και ο Πίτερ. Γύρισε το κεφάλι και κάρφωσε το βλέμμα του έξω από το παράθυρο, λες και το μάτι του είχε πιάσει κάτι στην πίσω αυλή, που βυθιζόταν σιγά σιγά στο σκοτάδι. Σήκωσε το χέρι περνώντας το πάνω από το σαγόνι του, όπως έκανε ο πατέρας του όταν έτριβε τα αξύριστα γένια του, και μετά σκούπισε στα κλεφτά τα δά-

κρυα που είχαν αρχίσει να αναβλύζουν. Ποιο παιδί θα έκλαιγε για κάτι τέτοιο;

Και γιατί έκλαιγε, τέλος πάντων; Ήταν δώδεκα χρονών και δεν είχε κλάψει εδώ και χρόνια. Ακόμα και τότε που είχε σπάσει τον αντίχειρά του πιάνοντας χωρίς γάντι την ψηλοκρεμαστή μπαλιά του Τζος Χάριχαν, δεν είχε κλάψει. Το χέρι του τον πονούσε πάρα πολύ, αλλά το μόνο που έκανε ήταν να βλαστημά όση ώρα περίμεναν με τον προπονητή για ακτινογραφίες. Φέρσου σαν άντρας. Αλλά σήμερα συνέβη ξανά, *δύο φορές*.

Ο Πίτερ σήκωσε ένα στρατιωτάκι από το μεταλλικό κουτί, και το μυαλό του ξαναγύρισε στο παρελθόν, στη μέρα εκείνη που είχε βρει ένα στρατιωτάκι, ίδιο μ' αυτό, στο γραφείο του πατέρα του. «Τι είναι αυτό;» είχε ρωτήσει, σηκώνοντάς το ψηλά.

Ο πατέρας του το είχε πάρει τότε στο χέρι του κι ο Πίτερ είδε το πρόσωπό του να μαλακώνει. «Χμ. Πάει πολύς καιρός. Αυτό ήταν το αγαπημένο μου παιχνίδι όταν ήμουν παιδί».

«Μπορώ να το κρατήσω;»

«Βέβαια», είχε απαντήσει ο πατέρας του, πετώντας του το στρατιωτάκι.

Ο Πίτερ το είχε στήσει στο περβάζι του παραθύρου, δίπλα στο κρεβάτι του, με το μικρό πλαστικό τουφέκι στραμμένο προς τα έξω, σε μια όμορφη στάση άμυνας. Αλλά προτού πε-

ράσει ώρα, ο Παξ το είχε σουφρώσει, κι ο Πίτερ είχε βάλει τα γέλια – έτσι ήταν ο Παξ, έπρεπε να το κάνει δικό του.

Ο Πίτερ ξανάριξε το στρατιωτάκι μέσα στο μεταλλικό κουτί, μαζί με τα άλλα, έτοιμος να κλείσει το καπάκι, όταν πρόσεξε την άκρη μιας κιτρινισμένης φωτογραφίας που εξείχε από τον σωρό.

Την τράβηξε και την έβγαλε έξω. Έδειχνε τον πατέρα του δέκα ή έντεκα χρονών πάνω κάτω, με το μπράτσο περασμένο γύρω από τον λαιμό ενός σκύλου. Έμοιαζε λίγο με κόλεϊ, λίγο με δεκάδες άλλα σκυλιά… Φαινόταν καλό σκυλί· ένα σκυλί για το οποίο θα μιλούσε ένας πατέρας στον γιο του. «Δεν ήξερα ότι ο μπαμπάς είχε σκύλο», είπε, δίνοντας τη φωτογραφία στον παππού του.

«Ο Ντιουκ. Το πιο ηλίθιο πλάσμα που γεννήθηκε ποτέ· μπλεκόταν πάντα στα πόδια σου». Ο ηλικιωμένος άντρας κοίταξε πιο προσεκτικά τη φωτογραφία και μετά τον Πίτερ, λες κι έβλεπε κάτι για πρώτη φορά. «Έχεις τα μαύρα μαλλιά του πατέρα σου». Έτριψε το γκρίζο χνούδι που φύτρωνε στην κορυφή του κεφαλιού του. «Έτσι ήταν και τα δικά μου, πολλά χρόνια πριν. Για κοίτα, κι αυτός ήταν κοκαλιάρης τότε, όπως εσύ, όπως κι εγώ, και είχε μεγάλα πεταχτά αυτιά. Το μήλο κάτω από τη μηλιά υποθέτω, ε;»

«Ναι, κύριε». Ο Πίτερ πιέστηκε να χαμογελάσει, αλλά το χαμόγελο έσβησε γρήγορα. *Μπλεκόταν στα πόδια σου*. Τις ίδιες λέξεις είχε χρησιμοποιήσει και ο πα-

τέρας του Πίτερ. «Δεν μπορεί ο παππούς να έχει αυτή την αλεπού να μπλέκεται στα πόδια του. Δεν περπατάει τόσο σταθερά όσο παλιά. Κι εσύ πάλι… μην μπερδεύεσαι στα πόδια του. Δεν είναι συνηθισμένος να έχει παιδί στο σπίτι».

«Ξέρεις, κι εγώ πήγα στον πόλεμο. Όπως κι ο πατέρας μου. Όπως κι ο πατέρας σου τώρα. Όταν το καθήκον μάς καλεί, εμείς, σ' αυτή την οικογένεια, απαντάμε. Όχι, κύριε, τα δικά μας μήλα πέφτουν κάτω από τη μηλιά». Του έδωσε πίσω τη φωτογραφία. «Ο πατέρας σου κι εκείνος ο σκύλος… ήταν αχώριστοι. Κόντευα να το ξεχάσω».

Ο Πίτερ ξανάβαλε τη φωτογραφία στο μεταλλικό κουτί και πίεσε σφιχτά το καπάκι για να κλείσει· στη συνέχεια έσπρωξε το κουτί κάτω από το κρεβάτι όπου το είχε βρει. Κοίταξε και πάλι έξω από το παράθυρο. Αυτήν τη στιγμή δεν άντεχε συζητήσεις για κατοικίδια. Δεν ήθελε ν' ακούει για καθήκον. Και σίγουρα δεν ήθελε να ακούει για μήλα και μηλιές. «Τι ώρα αρχίζει το σχολείο εδώ πέρα;» ρώτησε, χωρίς να γυρίσει.

«Στις οκτώ. Είπαν να πας νωρίτερα και να παρουσιαστείς στη συντονίστρια καθηγήτρια, την κυρία Μίρεζ, ή Ραμίρεζ… ή κάπως έτσι. Σου πήρα μερικά πράγματα». Ο ηλικιωμένος άντρας έδειξε ένα σημειωματάριο με σπιράλ, ένα παλιό και χτυπημένο θερμός, και κάτι κοντόχοντρα μολύβια πιασμένα με χοντρό λάστιχο.

Ο Πίτερ πήγε στο γραφείο και τα έβαλε όλα μέσα

στο σακίδιό του. «Ευχαριστώ. Λεωφορείο ή περπάτημα;»

«Περπάτημα. Κι ο πατέρας σου σ' αυτό το σχολείο πήγαινε, κι εκείνος με τα πόδια. Παίρνεις την οδό Μπράουν μέχρι το τέρμα, στρίβεις δεξιά στην οδό Σκουλ και θα το δεις – ένα μεγάλο τούβλινο κτίριο. Οδός Σκουλ – το 'πιασες; Αν φύγεις στις επτάμισι, θα 'χεις μπόλικο χρόνο».

Ο Πίτερ έγνεψε καταφατικά. Ήθελε να μείνει μόνος. «Εντάξει. Είμαι πανέτοιμος. Λέω να πέσω για ύπνο τώρα».

«Ωραία», απάντησε ο παππούς, χωρίς να μπει στον κόπο να κρύψει την ανακούφιση στη φωνή του. Έφυγε κλείνοντας την πόρτα πίσω του με έναν τρόπο σαν να έλεγε: *Αυτό το δωμάτιο είναι δικό σου, αλλά το υπόλοιπο σπίτι είναι δικό μου*.

Ο Πίτερ στάθηκε δίπλα στην πόρτα και τον άκουσε να απομακρύνεται. Μετά από ένα λεπτό, άκουσε το τσούγκρισμα των πιάτων στον νεροχύτη. Φαντάστηκε τον παππού του μέσα στη στριμωγμένη κουζίνα όπου είχαν φάει σιωπηλοί το βραστό τους, την κουζίνα που βρομοκοπούσε τόσο έντονα τηγανητά κρεμμύδια, που ο Πίτερ στοιχημάτιζε ότι η μυρωδιά τους θα ζούσε περισσότερο κι από τον παππού του. Ακόμα και μετά από εκατό χρόνια τριψίματος στον νεροχύτη από καμιά δεκαριά διαφορετικές οικογένειες, το σπίτι αυτό θα εξακολουθούσε να αναδίνει την ίδια πικρή μυρωδιά.

Ο Πίτερ άκουσε το σούρσιμο των ποδιών του παπ-

πού του στον διάδρομο καθώς πήγαινε προς το υπνοδωμάτιό του, και στη συνέχεια τον στατικό ηλεκτρισμό όταν άναψε την τηλεόραση· ο ήχος της ήταν χαμηλωμένος, ίσα που ακουγόταν ένας ταραγμένος σχολιαστής ειδήσεων. Μόνο τότε έβγαλε τα αθλητικά του παπούτσια και ξάπλωσε στο στενό κρεβάτι.

Ένα ολόκληρο καλοκαίρι –ίσως και περισσότερο– θα ζούσε εδώ μαζί με τον παππού του, ο οποίος φαινόταν πάντα έτοιμος να εκραγεί. «Με ποιο πράμα είναι τόσο τσαντισμένος συνέχεια, τέλος πάντων;» είχε ρωτήσει ο Πίτερ τον πατέρα του κάποτε, χρόνια πριν.

«Με τα πάντα. Με τη ζωή», είχε απαντήσει ο πατέρας του. «Από τότε που πέθανε η γιαγιά σου χειροτέρεψε».

Όσο για τον Πίτερ, από τότε που πέθανε η δική του μητέρα, δεν έπαψε να παρακολουθεί τον πατέρα του με αγωνία. Στην αρχή, υπήρχε μόνο μια τρομακτική σιωπή. Αλλά σταδιακά, το πρόσωπό του είχε σκληρύνει, μέχρι που έβλεπες μια μόνιμη απειλή ότι θα σε αγριοκοιτάξει, και τα χέρια του σφίγγονταν σε γροθιές στα πλευρά του, σαν να διψούσαν να συμβεί κάτι που θα τον έκανε να πάρει φωτιά.

Ο Πίτερ είχε μάθει να αποφεύγει αυτό το κάτι. Είχε μάθει να μην μπερδεύεται στα πόδια του.

Η μυρωδιά μπαγιάτικου λίπους και κρεμμυδιών πέρασε μέσα από τους τοίχους, μέσα από το ίδιο το κρεβάτι και τον τύλιξε. Άνοιξε το παράθυρο δίπλα του.

Το απριλιάτικο αεράκι που μπήκε στο δωμάτιο ήταν τσουχτερό. Ποτέ άλλοτε ο Παξ δεν είχε μείνει έξω μό-

νος του, παρά μόνο στο περιφραγμένο χώρο, στην αυλή. Ο Πίτερ προσπάθησε να διώξει από το μυαλό του την τελευταία εικόνα της αλεπούς: Σκέφτηκε ότι ο Παξ δε θα έτρεξε πίσω από το αυτοκίνητό τους για πολύ. Αλλά η εικόνα του, σαστισμένου, εγκαταλελειμμένου στο πλάι του δρόμου, ήταν ακόμα χειρότερη.

Η αγωνία του Πίτερ άρχισε να ξυπνάει. Όλη μέρα, σε όλη τη διαδρομή μέχρι εδώ, ο Πίτερ την ένιωθε μέσα του κουλουριασμένη. Η αγωνία του πάντα του θύμιζε φίδι – κρυμμένο, έτοιμο να συρθεί στη σπονδυλική του στήλη, σφυρίζοντας τον γνώριμο κοροϊδευτικό σκοπό του: *Δεν είσαι εκεί όπου θα έπρεπε να είσαι. Κάτι κακό πρόκειται να συμβεί, επειδή εσύ δεν είσαι εκεί όπου θα έπρεπε να είσαι.*

Γύρισε μπρούμυτα κι έβγαλε το μεταλλικό κουτί κάτω από το κρεβάτι. Ψάρεψε τη φωτογραφία του πατέρα του· είχε το ένα του χέρι περασμένο χαλαρά γύρω από τον λαιμό του ασπρόμαυρου σκύλου, λες και ποτέ δεν ανησύχησε ότι θα μπορούσε να τον χάσει.

Αχώριστοι. Δεν του είχε ξεφύγει η νότα περηφάνιας στη φωνή του παππού του, όταν έλεγε αυτά τα λόγια. Φυσικά και ήταν περήφανος – είχε μεγαλώσει έναν γιο που ήξερε τι θα πει αφοσίωση και υπευθυνότητα. Που ήξερε ότι ένα παιδί και το κατοικίδιό του θα έπρεπε να είναι αχώριστοι. Ξαφνικά, η ίδια η λέξη έμοιαζε με κατηγόρια. Ο ίδιος και ο Παξ, λοιπόν, δεν ήταν… αχώριστοι;

Κι όμως· μερικές φορές ο Πίτερ είχε την παράξενη

αίσθηση ότι αυτός και ο Παξ γίνονταν ένα. Το είχε προσέξει την πρώτη φορά που έβγαλε τον Παξ έξω από το σπίτι. Βλέποντας ένα πουλί, το αλεπουδάκι είχε τραβήξει με δύναμη το λουρί του, τρέμοντας σαν να το διαπερνούσε ηλεκτρικό ρεύμα. Κι ο Πίτερ είχε δει το πτηνό μέσα από τα μάτια του Παξ – το θαυμάσιο γρήγορο πέταγμα, την απίστευτη ελευθερία και ταχύτητα. Είχε νιώσει και το δικό του δέρμα να ξυπνάει από ρίγη που διαπερνούσαν όλο του το σώμα, και τους δικούς τους ώμους να καίγονται λες και λαχταρούσαν να βγάλουνε φτερά.

Το ίδιο πράγμα συνέβη και σήμερα το απόγευμα. Είχε νιώσει το αυτοκίνητο να γίνεται καπνός, είχε νιώσει σαν να είχαν αφήσει εκείνον πίσω. Από τον πανικό, η καρδιά του χτυπούσε πιο γρήγορα.

Δάκρυα έτσουζαν και πάλι τα μάτια του, και ο Πίτερ τα σκούπισε με τις παλάμες του, με μια κίνηση γεμάτη απογοήτευση. Ο πατέρας του είχε πει ότι αυτό ήταν το σωστό. «Έρχεται πόλεμος. Αυτό σημαίνει θυσίες απ' όλους. Εγώ πρέπει να υπηρετήσω – αυτό είναι το καθήκον μου. Κι εσύ πρέπει να φύγεις μακριά αποδώ».

Βέβαια, αυτό σχεδόν το περίμενε. Δυο οικογένειες φίλων του τα είχαν ήδη μαζέψει και είχαν φύγει μόλις άρχισαν οι φήμες για εκκένωση. Αυτό που δεν περίμενε ήταν τα υπόλοιπα. Το χειρότερο κομμάτι. «Κι εκείνη η αλεπού… λοιπόν, είναι καιρός να τη στείλεις πίσω στην άγρια φύση».

Εκείνη τη στιγμή ακούστηκε ένα κογιότ τόσο κο-

ντά, που ο Πίτερ τινάχτηκε. Ένα δεύτερο απάντησε, και μετά ένα τρίτο. Ο Πίτερ ανακάθισε και κοπάνησε το παράθυρο για να το κλείσει, αλλά ήταν πολύ αργά. Τα γαβγίσματα και τα αλυχτίσματα, κι ό,τι σήμαιναν αυτά, είχαν καρφωθεί πλέον στο κεφάλι του.

Ο Πίτερ είχε δύο πολύ άσχημες αναμνήσεις που σχετίζονται με τη μητέρα του. Είχε και πολλές καλές βέβαια, τις οποίες έφερνε συχνά στη μνήμη του όταν γύρευε παρηγοριά, αν και ανησυχούσε ότι μπορεί κάποτε να ξεθώριαζαν τόσο συχνά που τις ανακαλούσε. Αλλά τις δύο άσχημες τις είχε θαμμένες βαθιά. Έκανε ό,τι περνούσε από το χέρι του για να τις κρατάει θαμμένες. Και τώρα, τα κογιότ ούρλιαζαν δυνατά μέσα στο κεφάλι του, ξεθάβοντας μία από αυτές.

Όταν ήταν περίπου πέντε χρονών, είχε βρει τυχαία τη μητέρα του να στέκεται απογοητευμένη δίπλα σ' ένα παρτέρι με κατακόκκινες τουλίπες. Οι μισές ήταν όρθιες, και οι άλλες μισές στο έδαφος με τα άνθη τους τσαλαπατημένα.

«Θα τις έφαγε κάποιο κουνέλι. Μάλλον θα βρίσκει πεντανόστιμα τα κοτσάνια τους. Ο διαβολάκος».

Εκείνο το βράδυ ο Πίτερ είχε βοηθήσει τον πατέρα του να στήσει ένα κλουβί-παγίδα. «Δε θα του κάνουμε κακό, έτσι;»

«Όχι βέβαια. Απλά θα το πιάσουμε, και στη συνέχεια θα το πάμε με το αυτοκίνητο στη διπλανή

πόλη. Και θα το αφήσουμε εκεί, να φάει τις τουλίπες κάποιου άλλου».

Ο Πίτερ είχε βάλει ο ίδιος ένα καρότο για δόλωμα, μέσα στο κλουβί, κι έπειτα είχε ικετέψει τον πατέρα του να τον αφήσει να κοιμηθεί στον κήπο για περιφρούρηση. Ο πατέρας του είχε αρνηθεί αλλά τον βοήθησε να ρυθμίσει το ξυπνητήρι, ώστε να είναι ο πρώτος που θα ξυπνούσε. Όταν χτύπησε το ξυπνητήρι, ο Πίτερ έτρεξε στο δωμάτιο της μητέρας του, να την πάρει από το χέρι και να την οδηγήσει έξω, για να δει την έκπληξη.

Η παγίδα είχε πέσει στο πλάι, σε έναν φρεσκοσκαμμένο λάκκο, τουλάχιστον ενάμισι μέτρου. Μέσα της βρισκόταν ένα μωρό κουνελάκι, νεκρό. Δεν υπήρχε το παραμικρό σημάδι στο σωματάκι του, αλλά το κλουβί της παγίδας ήταν γρατσουνισμένο, και το έδαφος τριγύρω είχε ίχνη από νυχιές.

«Κογιότ», είπε ο πατέρας του, όταν πήγε δίπλα τους. «Το κουνέλι πρέπει να πέθανε από την τρομάρα του

όταν εκείνα θα προσπάθησαν να παραβιάσουν στο κλουβί. Και κανείς μας δεν ξύπνησε».

Η μητέρα του Πίτερ άνοιξε την παγίδα και έβγαλε έξω το άψυχο πλασματάκι. Το ακούμπησε στο μάγουλό της. «Ήταν απλώς τουλίπες. Μερικές τουλίπες μόνο».

Ο Πίτερ βρήκε το καρότο, με τη μια του άκρη μασουλημένη, και το πέταξε όσο πιο μακριά μπορούσε. Έπειτα η μητέρα του του έδωσε να κρατήσει το σώμα του κουνελιού στις χούφτες του και πήγε να φέρει ένα φτυάρι. Το δάχτυλο του Πίτερ ακολούθησε τη γραμμή από τα αυτιά του ζώου, που ξεδιπλώνονταν από το πρόσωπό του σαν φύλλα φτέρης, στα απίστευτα μικροσκοπικά πέλματά του, και στην απαλή γούνα του λαιμού του, που γυάλιζε ακόμα από τα δάκρυα της μητέρας του.

Όταν επέστρεψε η μητέρα του, τον άγγιξε στο πρόσωπο, που έκαιγε από ντροπή. «Όλα είναι εντάξει. Δεν ήξερες…»

Αλλά δεν ήταν εντάξει. Για πολύ καιρό μετά το περιστατικό, όταν ο Πίτερ έκλεινε τα μάτια του, έβλεπε τα κογιότ. Τα νύχια τους σκάλιζαν το χώμα, τα σαγόνια τους κροτάλιζαν. Στη φαντασία του βρισκόταν εκεί όπου θα έπρεπε να βρίσκεται εκείνη τη νύχτα: άγρυπνος φρουρός του κήπου. Στη φαντασία του, ξανά και ξανά, έκανε αυτό που θα έπρεπε να κάνει: πεταγόταν από τον υπνόσακο, έπιανε μια πέτρα και την πετούσε στα κογιότ. Στη φαντασία του τα κογιότ το έβαζαν στα πόδια μέσα στη σκοτεινιά, και ο ίδιος άνοιγε την παγίδα και ελευθέρωνε το κουνέλι.

Και με αυτή την ανάμνηση, το φίδι της αγωνίας χτύπησε τόσο δυνατά τον Πίτερ, που του κόπηκε η ανάσα. Δε βρισκόταν εκεί όπου θα έπρεπε να είναι τη νύχτα που τα κογιότ σκότωσαν το κουνέλι, και δε βρισκόταν εκεί όπου θα έπρεπε να είναι τώρα.

Άφησε τον αέρα να ξαναμπεί στα πνευμόνια του μ' ένα στεναγμό, και κάθισε στητός. Έσκισε τη φωτογραφία στη μέση και μετά και πάλι στη μέση και πέταξε τα κομμάτια κάτω από το κρεβάτι.

Δεν ήταν σωστό να παρατήσει τον Παξ.

Πήδηξε όρθιος – είχε ήδη χάσει πάρα πολύ χρόνο. Ψάρεψε μερικά πράγματα μέσα από τη βαλίτσα του· μια μακρυμάνικη μπλούζα παραλλαγής κι ένα φούτερ φλις και, στη συνέχεια, μια επιπλέον αλλαξιά εσώρουχα και κάλτσες. Τα έχωσε όλα μέσα στο σακίδιό του εκτός από το φούτερ, το οποίο έδεσε γύρω από τη μέση του. Σουγιάς στην τσέπη του τζιν. Πορτοφόλι. Δίστασε για ένα λεπτό: σκέφτηκε αν θα έπαιρνε τις μπότες πεζοπορίας ή τα αθλητικά του παπούτσια· κατέληξε στις μπότες.

Κοίταξε γύρω του στο δωμάτιο, ελπίζοντας να βρει έναν φακό ή κάτι που να θύμιζε κατασκηνωτικό εξοπλισμό. Ήταν το παιδικό δωμάτιο του πατέρα του, αλλά ο παππούς του τώρα δεν είχε αφήσει τίποτα, πέρα από κάτι βιβλία σε ένα ράφι. Το μεταλλικό κουτί με τα στρατιωτάκια ήταν έκπληξη για τον Πίτερ – πώς και του είχε ξεφύγει… Χτύπησε τα δάχτυλά του στις ράχες των βιβλίων.

Ένας άτλαντας. Τον έβγαλε έξω, κατάπληκτος με την τύχη του, και τον ξεφύλλισε μέχρι που έφτασε στον χάρτη με τη διαδρομή που είχαν διανύσει μαζί με τον πατέρα του. «Πεντακόσια μόλις χιλιόμετρα θα μας χωρίζουν», είχε επιχειρήσει δυο φορές ο πατέρας του να του πει καθώς οδηγούσε, μέσα στο σιωπηλό αυτοκίνητο. «Όποτε παίρνω άδεια, θα έρχομαι». Ο Πίτερ ήξερε ότι αυτό δε θα συνέβαινε ποτέ. Δεν έδιναν άδειες στον πόλεμο.

Εξάλλου, δεν ήταν ο πατέρας του εκείνος που του έλειπε.

Και τότε είδε κάτι που δεν είχε προσέξει πριν: ο αυτοκινητόδρομος δεν ήταν μια ευθεία, αλλά φιδοσερνόταν γύρω από μια μεγάλη σειρά λοφίσκων, τους οποίους ο Πίτερ θα μπορούσε να διασχίσει κάθετα, κόβοντας δρόμο και κερδίζοντας πάρα πολύ χρόνο, ενώ θα μείωνε τον κίνδυνο να τον πιάσουν. Άρχισε να σκίζει τη σελίδα, αλλά μετά συνειδητοποίησε ότι δεν έπρεπε να αφήσει στον παππού του ένα τόσο φανερό σημάδι για το πού πήγαινε. Έτσι, αφού μελέτησε τον χάρτη για κάμποση ώρα, τον ξανάβαλε στη θέση του.

Πεντακόσια χιλιόμετρα. Κόβοντας δρόμο από τους λόφους, θα γλίτωνε το ένα τρίτο της διαδρομής, και περπατώντας πενήντα τουλάχιστον χιλιόμετρα την ημέρα, θα κάλυπτε την απόσταση σε μια βδομάδα ή και λιγότερο.

Είχαν αφήσει τον Παξ στην αρχή ενός δρόμου που οδηγούσε σε έναν γκρεμισμένο μύλο. Ο Πίτερ είχε επι-

μείνει να τον αφήσουν εκεί, επειδή υπήρχαν δάση και λιβάδια ολόγυρα, και σχεδόν κανένα αυτοκίνητο – ο Παξ δεν ήξερε τους κανόνες οδικής κυκλοφορίας. Σε επτά ημέρες, ο Πίτερ θα ξαναγύριζε και θα έβρισκε τον Παξ εκεί, να τον περιμένει. Δεν ήθελε να σκέφτεται τι θα μπορούσε να πάθει στις επτά αυτές μέρες μόνη της εκεί η εξημερωμένη αλεπού του. Όχι· ο Παξ θα περίμενε στην άκρη του δρόμου, εκεί ακριβώς όπου τον είχαν αφήσει. Σίγουρα θα πεινούσε, πιθανότατα θα ήταν τρομαγμένος, αλλά θα ήταν καλά. Ο Πίτερ θα τον πήγαινε σπίτι. Θα έμεναν εκεί. Κι ας τολμούσε κανείς να του ξαναπεί να τον εγκαταλείψει. *Αυτό* ήταν το σωστό.

Αυτός και ο Παξ. Αχώριστοι.

Έριξε και πάλι μια ματιά στο δωμάτιο κι αντιστάθηκε στην παρόρμηση να *σηκωθεί απλώς* και να φύγει αποκεί μέσα. Δεν είχε το περιθώριο να του ξεφύγει τίποτα. Το κρεβάτι. Τράβηξε την κουβέρτα, τσαλάκωσε τα σεντόνια και πίεσε το μαξιλάρι μέχρι που έδειχνε σαν να είχε κοιμηθεί κάποιος εκεί. Από τη βαλίτσα του έβγαλε τη φωτογραφία της μητέρας του – εκείνη που είχε πάντοτε πάνω στη συρταριέρα του, εκείνη που τραβήχτηκε στα τελευταία της γενέθλια, όπου εκείνη κρατούσε ψηλά τον χαρταετό που της είχε φτιάξει ο Πίτερ, και χαμογελούσε λες και ποτέ στη ζωή της δεν είχε πάρει καλύτερο δώρο– και την έριξε μέσα στο σακίδιό του.

Έπειτα, έβγαλε τα πράγματά της, που, πίσω στο σπίτι τους, τα κρατούσε κρυμμένα στο τελευταίο του

συρτάρι. Τα γάντια κηπουρικής της, ακόμη λερωμένα από το τελευταίο χώμα που είχε πιάσει· ένα κουτί με το αγαπημένο της τσάι που είχε χάσει εδώ και πολύ καιρό το άρωμα της μέντας, τις χοντρές ως το γόνατο ριγέ κάλτσες που φορούσε τον χειμώνα και θύμιζαν ζαχαρωτά μπαστουνάκια. Τα άγγιξε ένα ένα. Μακάρι να μπορούσε να τα ξαναπάρει όλα πίσω στο σπίτι τους, εκεί όπου έπρεπε να βρίσκονται. Τελικά διάλεξε το μικρότερο –ένα χρυσό βραχιόλι επισμαλτωμένο με το σχέδιο ενός φοίνικα, το βραχιόλι που η μητέρα του φορούσε κάθε μέρα– και το έχωσε στο μεσαίο τμήμα του σακιδίου του, μαζί με τη φωτογραφία της.

Ο Πίτερ επιθεώρησε το δωμάτιο για τελευταία φορά. Βλέποντας την μπάλα και το γάντι του μπέιζμπολ, πήγε στο γραφείο και τα στρίμωξε μέσα στο σακίδιό του. Δεν ήταν πολύ βαριά, και θα τα ήθελε όταν θα γύριζαν με τον Παξ πίσω στο σπίτι. Εξάλλου, ένιωθε καλύτερα όταν τα είχε μαζί του. Στη συνέχεια, άνοιξε απαλά την πόρτα και προχώρησε νυχοπατώντας μέχρι την κουζίνα.

Τοποθέτησε το σακίδιο στο δρύινο τραπέζι και, στο αμυδρό φως της κουζίνας, άρχισε να μαζεύει προμήθειες. Ένα κουτί σταφίδες, ένα πακέτο κράκερ κι ένα μισογεμάτο βάζο φιστικοβούτυρο – ο Παξ θα έβγαινε από οποιαδήποτε κρυψώνα για λίγο φιστικοβούτυρο. Από το ψυγείο πήρε μερικά μπαστουνάκια τυρί και δύο πορτοκάλια. Γέμισε το θερμός και μετά έψαξε τα συρτάρια μέχρι που βρήκε σπίρτα, τα οποία τύλιξε σε

αλουμινόχαρτο. Κάτω από τον νεροχύτη είχε δύο τυχερά: ένα ρολό μονωτικής ταινίας κι ένα κουτί σακούλες απορριμμάτων μεγάλης αντοχής. Θα προτιμούσε λίγο μουσαμά, αλλά πήρε με ευγνωμοσύνη δύο σακούλες κι έκλεισε το σακίδιό του.

Πριν φύγει, κάθισε να γράψει σε μια κόλα χαρτί, από το μπλοκ δίπλα στο τηλέφωνο, ένα σημείωμα: ΑΓΑΠΗΜΕΝΕ ΠΑΠΠΟΥ. Ο Πίτερ κοίταξε τις λέξεις για ένα λεπτό, λες και ήταν γραμμένες σε κάποια ξένη γλώσσα, κι έπειτα τσαλάκωσε το χαρτί κι άρχισε να γράφει νέο σημείωμα. ΕΦΥΓΑ ΝΩΡΙΣ. ΗΘΕΛΑ ΝΑ ΚΑΝΩ ΚΑΛΗ ΑΡΧΗ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ. ΘΑ ΤΑ ΠΟΥΜΕ ΑΠΟΨΕ ΤΟ ΒΡΑΔΥ. Κοίταξε για λίγο κι αυτήν τη σελίδα· αναρωτιόταν αν φαινόταν τόσο ένοχη όσο ένιωθε ο ίδιος. Τελικά, πρόσθεσε: ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ ΟΛΑ – ΠΙΤΕΡ. Έβαλε το σημείωμα κάτω από την αλατιέρα και γλίστρησε έξω από το σπίτι.

Όταν βρέθηκε στο πέτρινο μονοπάτι, έβαλε το φούτερ στους ώμους του και κάθισε κάτω για να δέσει τα κορδόνια στις μπότες του. Σηκώθηκε όρθιος και πέρασε το σακίδιο στους ώμους. Μετά κοίταξε γύρω του για μια στιγμή. Το σπίτι πίσω του φάνηκε μικρότερο από ό,τι όταν είχε φτάσει, λες και χανόταν ήδη στο παρελθόν. Στην άλλη πλευρά του δρόμου, σύννεφα διέσχιζαν γρήγορα τον ορίζοντα, κι ένα μισοφέγγαρο ξεπρόβαλε ξαφνικά, φωτίζοντας τον δρόμο του.